

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2025/4>

Materiál v pripomienkovom konaní do 28.01.2025

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR predkladá materiál do medzirezortného pripomienkového konania ako iniciatívny návrh

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Cieľom návrhu zákona je úprava právneho rámca poskytovania služieb zamestnanosti úradom práce, sociálnych vecí a rodiny zabezpečením činností zameraných na vyhľadávanie pracovného miesta a ponuku vhodného zamestnania za účelom sprostredkovania zamestnania osobám, ktoré sú členom domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi. Navrhuje sa úprava aktívnych opatrení na trhu práce za účelom zlepšenia a zefektívnenia integrácie najviac zraniteľných osôb na trh práce, najmä dlhodobo nezamestnaných a osôb s nízkou kvalifikáciou, podporou ich pracovného začleňovania, rozvojom sociálnych kompetencií a získavaním vedomostí a zručností potrebných pre trh práce. Návrhom zákona sa zabezpečí aj zosúladenie právneho rámca najmä v oblasti poskytovania služieb zamestnanosti, aktívnych opatrení na trhu práce, zamestnávania štátnych príslušníkov tretej krajiny a podpory zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím s aktuálnymi potrebami aplikačnej praxe za účelom zlepšenia ich efektívnosti a účinnosti.

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť dňa 01.07.2025

Postoj RÚZ k materiálu

Cieľom návrhu zákona je úprava právneho rámca poskytovania služieb zamestnanosti úradom práce, sociálnych vecí a rodiny zabezpečením činností zameraných na vyhľadávanie pracovného miesta a ponuku vhodného zamestnania za účelom sprostredkovania zamestnania. Návrhom zákona sa zabezpečí aj zosúladenie právneho rámca najmä v oblasti poskytovania služieb zamestnanosti, aktívnych opatrení na trhu práce, zamestnávania štátnych príslušníkov tretej krajiny a podpory zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím s aktuálnymi potrebami aplikačnej praxe za účelom zlepšenia ich efektívnosti a účinnosti

.. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedenú pripomienku upravujúcu právny rámec zamestnávania vodičov..

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k čl. I., - vloženie nových novelizačných bodov

Navrhuje nasledovné doplnenie návrhu zákona:

Za bod 27. sa pridávajú nové body 28. a 29., ktoré znejú:

„28. V § 21b sa za ods. (4) dopĺňajú nové ods. (5) a (6), ktoré znejú:

„(5) Úrad nevydá potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta, ktoré obsahuje súhlas s jeho obsadením, pokiaľ príslušníkovi tretej krajiny, ktorý je zamestnaný alebo má byť zamestnaný ako mobilný zamestnanec v cestnej doprave 22kn) má vydané potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta a toto potvrdenie je platné.

(6) Úrad nevydá potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta, ktoré obsahuje súhlas s jeho obsadením pre zamestnávateľa, ktorý o toto potvrdenie žiada pre štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý je už zamestnaný ako mobilný pracovník v cestnej doprave 22kn) na základe vydaného potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta a od jeho vydania neuplynulo viac ako 6 mesiacov.“

Pôvodné ods. (5) až (15) sa prečísľujú na (7) až (17).

29. Odkaz 22kn) znie:

„22kn) § 2 ods. (4) zákona 462/2007 Z. z. o organizácii pracovného času v doprave a o zmene a doplnení zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 309/2007 Z. z.“

Ostatné novelizačné body sa adekvátne prečísľujú.

Odôvodnenie:

Cestná nákladná a osobná doprava zohráva kľúčovú úlohu v moderných ekonomikách a spoločnostiach. Umožňuje efektívny prenos tovaru a osôb, čím podporuje obchod, hospodársky rast a mobilitu. Cestná doprava je často najflexibilnejšou formou dopravy, ktorá dokáže prispôbiť trasu a čas podľa potrieb zákazníka.

Profesia vodiča má svoje špecifiká. Pracovný čas týchto zamestnancov sa riadi osobitnými predpismi (zákon 462/2007 Z. z. o organizácii pracovného času v doprave a o zmene a doplnení zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 309/2007 Z. z., Nariadením 561/2006 o harmonizácii niektorých právnych predpisov v sociálnej oblasti, ktoré sa týkajú cestnej dopravy, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Rady (EHS) č. 3821/85 a (ES) č. 2135/98 a zrušuje nariadenie Rady (EHS) č. 3820/85), ktoré presne určujú pravidlá pre čerpanie denných a týždenných odpočinkov, časov jász a inej práce vodičov nákladnej aj osobnej cestnej dopravy. Vodiči sú povinní zaznamenávať každý časový úsek pomocou tachografovej karty a tachografu. Zamestnávateľ, teda dopravca, je zodpovedný za rozvrhnutie pracovného času vodiča, preto je dôležité, aby mal prehľad o celkovej vykonanej práci vodičov. Ak by vodič uzavrel pracovný pomer s iným zamestnávateľom a túto skutočnosť neoznámil svojmu prvému zamestnávateľovi, môže dôjsť k porušeniu právnych predpisov bez vedomia dopravcu, nakoľko mu takto odpracovaný čas nezahrnie do rozvrhu práce. V prípade porušenia predpisov je okrem vodiča sankcionovaný aj dopravca a nie len peňažnou pokutou vo výške aj niekoľko tisíc eur ale v niektorých krajinách môže byť dopravca trestne stíhaný (napr. Francúzsko).

Nakoľko profesia vodič je vysoko nedostatková, dopravcovia plánujú ich pracovný čas v maximálnom rozsahu ako legislatíva umožňuje. Sú nútení ich hľadať najmä v tretích krajinách, z ktorých vodiči prichádzajú na Slovensko s vidinou zárobku. Za účelom zabezpečenia dodržiavania pracovnoprávných predpisov a bezpečnosti na cestách navrhujeme, aby príslušníci tretích krajín, ktorí prišli na územie SR vykonávať profesiu vodiča (konkrétne profesie s SK ISCO 8332006 vodič ťažkého nákladného vozidla, kamiónu (medzinárodná doprava), 8332007 vodič ťažkého nákladného vozidla, kamiónu (vnútroštátna doprava) a 8331001 vodič autobusu) mohli mať v rovnakom čase uzavretý len jeden pracovný alebo iný obdobný pomer. Zabezpečenie daného pravidla vidíme v možnosti obmedzenia vydania „Potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta“ inému zamestnávateľovi, pokiaľ už skôr vydané potvrdenie je stále platné.

Zákaz súbehu zamestnaní u rôznych zamestnávateľov pomáha predchádzať ich zneužívaniu, keďže by mohli byť nútení pracovať dlhé hodiny bez dostatočného odpočinku, čo predstavuje vysoké riziko a ohrozenie bezpečnosti na cestách. Tento zákaz tiež umožňuje lepšiu kontrolu nad podmienkami zamestnania týchto vodičov a dodržiavaním ďalších predpisov.

Vodiči v medzinárodnej cestnej doprave z tretích krajín sú povinní mať tzv. Osvedčenie vodiča, o ktoré žiada ich zamestnávateľ. Toto osvedčenie potvrdzuje, že vodič pracuje pre konkrétneho dopravcu. Podľa § 6a ods. (3) zákona 56/2012 Z. z. o cestnej doprave môže byť takéto osvedčenie vydané v rovnakom čase pre daného vodiča len jedno. Ak by sa vodič zamestnal u iného dopravcu ako vodič v medzinárodnej cestnej doprave, osvedčenie by nedostal, čím by dané zamestnanie ani nemohol vykonávať.

Sektor cestnej dopravy sa už dlhší čas potýka s nedostatkom pracovnej sily, najmä profesionálnych vodičov nákladných vozidiel a autobusov. Slovenskí dopravcovia sú daný problém nútení riešiť hľadaním potrebnej pracovnej sily v tretích krajinách. Zamestnanie a vyškolenie takéhoto vodiča predstavuje pre dopravcu nemalé finančné náklady spojené s jeho nájdením v tretej krajine, zabezpečením jeho príchodu do SR ako aj jeho vyškolenie. Za účelom zabránenia špekuláciám štátnych príslušníkov tretích krajín a ochrany dopravcov, ktorí vynaložili čas a nemalé

finančné prostriedky navrhuje združenie zavedenie 6 mesačného obdobia, kedy by štátny príslušník tretej krajiny nemohol svojvoľne zmeniť zamestnávateľa. Navrhujeme, aby úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nevydal Potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta pre štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý pracuje ako vodič nákladného vozidla alebo autobusu ak od vydania predchádzajúceho Potvrdenia neuplynulo viac ako 6 mesiacov. Týmto opatrením sa nebráni štátnemu príslušníkovi tretej krajiny ukončiť pracovný pomer, pokiaľ nie je spokojný u daného zamestnávateľa a vrátiť sa do domovskej krajiny. Potreba predmetného opatrenia vyplynula z praxe, kedy vodiči z tretích krajín po získaní potrebných dokladov a školení ukončili pracovný pomer s dopravcom a plynulo prešli k dopravcovi, vo väčšine prípadov dopravcom, ktorých materská spoločnosť má sídlo v západných krajinách EÚ.

Zdroj:

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2025/4>